

**UCHWAŁA NR 370/XXXIII/14
RADY POWIATU NOWOSĄDECKIEGO**

z dnia 25 kwietnia 2014 r.

w sprawie uchwalenia “Powiatowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014-2020”

Na podstawie art 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. 2013, poz 595 z późn. zm.) i art. 35a ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 Nr 127, poz.721 wraz z późn. zm.), - Rada Powiatu Nowosądeckiego uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się zgodnie ze Strategią Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 oraz “Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2015” - “Powiatowy Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014-2020”, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Zarządowi Powiatu Nowosądeckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Powiatu Nowosądeckiego

Jan Dzedzina

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 370/XXXIII/14
Rady Powiatu Nowosądeckiego
z dnia 25 kwietnia 2014 r.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE NOWOSĄDECKIM NA LATA 2014-2020

2014r.

**Zespół do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu**

Spis treści

I. CZĘŚĆ WSTĘPNA	3
1. Warunki programowe – miejsce realizacji programu, adresaci programu, koordynator programu, partnerzy, sposoby finansowania programu.....	3
2. Wprowadzenie.....	3
II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	4
1. Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim.....	4
1.1 Demografia.....	4
1.1.1 Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w Powiecie Nowosądeckim wg gmin w 2012r.....	5
1.1.2 Osoby niepełnosprawne w powiatach województwa małopolskiego z procentowym udziałem w skali województwa małopolskiego i poszczególnych powiatów w 2007r.....	6
1.1.3 Wyniki NSP 2011 w Powiecie Nowosądeckim- Osoby niepełnosprawne.....	7
1.1.4 Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych wg wydanych orzeczeń w latach 2010-2012.....	8
1.1.5 Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg stopnia niepełnosprawności w latach 2010-2012.....	9
1.1.6 Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg przyczyny niepełnosprawności w latach 2010-2012.....	10
1.1.7 Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg aktywności zawodowej w latach 2010-2012.....	11
1.1.8 Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg płci w latach 2010-2012.....	11
1.1.9 Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg wykształcenia w latach 2010-12.....	13
1.2 Pomoc społeczna na rzecz osób niepełnosprawnych.....	13
1.3 Edukacja.....	14
1.4 Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.....	16
1.4.1 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	16
1.4.2 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	20
1.5 Zakłady Aktywności Zawodowej.....	22
1.6 Realizacja pilotażowego programu PFRON „Aktywny Samorząd”.....	22
1.7 Realizacja programu wyrównywania różnic między regionami II.....	24
1.8 Realizacja projektu „w stronę samodzielności i niezależności” w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.....	25
1.9 Osoby niepełnosprawne na rynku pracy.....	26
1.10 Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	30
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	32
1. Cel operacyjny 1 – Podnoszenie świadomości społecznej w kontekście problemu niepełnosprawności oraz budowa pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie, a także edukacja osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw.....	32

2. Cel operacyjny 2 – Propagowanie aktywnych form udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.....	33
2.1 Udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.....	33
2.2 Udział osób niepełnosprawnych w życiu zawodow.....	34
3. Cel operacyjny 3 – wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.....	36
4. Cel operacyjny 4 – Podnoszenie jakości i dostępności usług świadczonych dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do leczenia, rehabilitacji i opieki	37
5. Zakończenie	39

***„Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi
pod względem swej godności i swych praw.”***
(Powszechna Deklaracja Praw Człowieka – Art. 1)

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU:

Obszar – POWIAT NOWOSĄDECKI

ADRESACI PROGRAMU:

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów.

KOORDYNATOR PROGRAMU:

Zarząd Powiatu Nowosądeckiego

PARTNERZY:

- Administracja rządowa,
- Administracja samorządowa (gminy, ośrodki pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy) i jej jednostki organizacyjne,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych,
- Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne.

SPOSOBY FINANSOWANIA PROGRAMU:

- budżet jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustaw szczegółowych, w oparciu o które prowadzone są poszczególne jednostki,
- środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych Funduszy Unii Europejskiej,
- środki pozabudżetowe pochodzące z funduszy publicznych, prywatnych i pracodawców
- środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe.

MISJA SAMORZĄDU POWIATOWEGO do osiągnięcia poprzez realizację programu:

Misją Samorządu Powiatu Nowosądeckiego w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym jest możliwie najszersze włączenie ich do aktywnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

Wprowadzenie

Podstawą prawną opracowania Powiatowego Programu jest:

art. 35a ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz.721 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 595 z późn. zm.).

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014 – 2020”, zwany dalej „Powiatowym Programem” opiera się na postanowieniach Konstytucji RP uchwalonej 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) oraz Uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. zwanej „Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych” (M.P. Nr 50, poz. 475) i uwzględnia wszelkie postanowienia związanych z nią aktów prawnych regulujących sytuację osób niepełnosprawnych, czyli „osób, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”.

Przedstawiony niżej Powiatowy Program współgra ze „Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020”, Programem Strategicznym dla Województwa Małopolskiego – „Włączenia społeczne” oraz Strategią Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych mają charakter interdyscyplinarny i obejmują wszystkie sfery życia osoby niepełnosprawnej. Dotyczą one zadań z zakresu: edukacji, kultury, turystyki, sportu, działalności społecznej, artystycznej, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, rehabilitacji leczniczej, rehabilitacji społecznej, przeciwdziałania bezrobociu, infrastruktury, transportu i innych, które określone są w ustawach szczegółowych.

DIAGNOZA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE NOWOSĄDECKIM

Demografia

Wstępne wyniki spisu ludności z 2011r. wykazały, że liczba osób, które zadeklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania podstawowych czynności dla swojego wieku i/lub posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zaliczenia do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 4 697,5 tys., co stanowiło 12,2 % ludności kraju (14,3 % w 2002r.)

Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w 2011 według wstępnych wyników NSP wyniosła - 3 133,2 tys. i zmniejszyła się w stosunku do 2002r. o blisko 30 %. Zmiany w przepisach prawnych oraz zaostreżenie przepisów dotyczących przyznawania rent z tytułu

niezdolności do pracy i podobnych świadczeń, spowodowały znaczne zmniejszenie się liczby osób niepełnosprawnych prawnie¹.

Wg danych Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002 liczba osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim wynosiła 38.378, co stanowiło 19,91 % ludności powiatu. W związku z powyższym co 5 mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego był osobą niepełnosprawną.²

Obecnie trudno jest określić dokładnie liczbę osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim, gdyż nie ma jeszcze szczegółowych opracowań Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011r. Poniżej przedstawiamy szacunkową liczbę osób niepełnosprawnych w Powiecie przeliczoną wg wskaźnika GUS³ - tj. wskaźnika częstości niepełnosprawności w powiecie nowosądeckim orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat, który w 2012r. wynosił 23,5% a dla dzieci do 14 lat – 1,8%. Wg tego wskaźnika na terenie Powiatu Nowosądeckiego mieszkało 38.217 osób niepełnosprawnych, co stanowi 18,2% ludności powiatu, czyli co 6 mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego był osobą niepełnosprawną.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w Powiecie Nowosądeckim wg gmin w 2012r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku przedproduk.	Liczba niepełnosprawnych dzieci (wskaźnik – 1,8%)	Liczba ludności w wieku prod. i poprodukc.	Liczba osób niepełnosprawnych – w wieku prod. i poprod. (wskaźnik 23,5%)	Liczba osób niepełnosprawnych – ogółem
1	2	3				4	
1.	Powiat Nowosądecki	209988 ⁴	51291	923	158697	37294	38217
2.	m. Grybów	6 175	1273	23	4902	1152	1175
3.	Chełmiec	26 897	6678	120	20219	4752	4872
4.	Gródek n/Dunajcem	9 164	2336	42	6828	1605	1647
5.	Gm. Grybów	24 216	6437	116	17779	4178	4294
6.	Kamionka Wlk.	9 929	2643	48	7286	1712	1760
7.	Korzenna	14 023	3556	64	10467	2460	2524
8.	m-w Krynica	16 980	3243	58	13737	3228	3286
9.	Łabowa	5 711	1560	28	4151	976	1004
10.	Łącko	15 930	4086	74	11844	2783	2857
11.	Łososina Dolna	10 603	2759	50	7844	1843	1893
12.	m-w Muszyna	11 766	2626	47	9140	2148	2195
13.	Nawojowa	8 259	2191	39	6068	1426	1465
14.	m-w Piwniczna	10 688	2359	42	8329	1957	1999
15.	Podegrodzie	12 487	3295	59	9192	2160	2219
16.	Rytro	3 841	870	16	2971	698	714
17.	m-w Stary Sącz	23 319	5379	97	17940	4216	4313

Źródło: Opracowanie własne PCPR - na podstawie wskaźników do podziału środków PFRON dla Powiatu Nowosądeckiego

¹ Narodowy Spis Powszechny 2011

² Osoby niepełnosprawne oraz ich gospodarstwa domowe 2002r. Część I osoby niepełnosprawne, GUS, Warszawa 2003

³ Pismo WF/121w/2013 z 06.02.2013r. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

⁴ GUS w Krakowie – Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie małopolskim w latach 2011 i 2012 – Informacje i opracowania statystyczne, Kraków 2013;

Na tle powiatów województwa małopolskiego, powiat nowosądecki ma jeden z wyższych wskaźników osób niepełnosprawnych, w stosunku do ogólnej liczby ludności.

Obrazuje to poniższa tabela:

Osoby niepełnosprawne w powiatach województwa małopolskiego z procentowym udziałem w skali województwa małopolskiego i poszczególnych powiatów w 2007r.⁵

Powiat	Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	% osób niepełnosprawnych w skali woj. małopolskiego	Liczba ludności ze względu na faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31.12.2007r.	% osób niepełnosprawnych w skali powiatu
Bocheński	17 241	3,2	101 204	17,0
Brzeski	13 565	2,5	90 508	15,0
chrzanowski	19 511	3,6	127 859	15,3
dąbrowski	8 417	1,6	58 529	14,4
gorlicki	18 268	3,4	106 591	17,1
krakowski	49 262	9,1	247 903	19,9
limanowski	24 381	4,5	122 685	19,9
miechowski	8 502	1,6	50 577	16,8
myślenicki	21 318	4,0	118 066	18,1
nowosądecki	37 254	6,9	200 015	18,6
nowotarski	24 422	4,5	183 069	13,3
olkuski	19 524	3,6	113 993	17,1
oświęcimski	18 830	3,5	153 238	12,2
proszowicki	9 559	1,8	43 424	22,0
suski	12 058	2,2	82 347	14,6
tarnowski	30 099	5,6	194 487	15,5
tatrzański	9 331	1,7	65 168	14,3
wadowicki	18 685	3,5	154 899	12,1
wielicki	18 782	3,5	107 305	17,5
m. Kraków	126 552	23,5	756 583	16,7
m. Nowy Sącz	15 467	2,9	84 468	18,3
m. Tarnów	18 615	3,5	116 118	16,0
Małopolska	539 443	100,0	3 279 036	16,5

Źródło: PFRON – podstawa do podziału środków PFRON dla samorządów wojewódzkich w 2007r.

Analizując procentowy udział osób niepełnosprawnych w liczbie ludności poszczególnych powiatów, zauważyć można, że problem niepełnosprawności dotyka najczęściej mieszkańców powiatu proszowickiego (22% osób niepełnosprawnych w ogóle ludności powiatu), krakowskiego i limanowskiego (po 19,9%).

Wg powyższego zestawienia odsetek osób niepełnosprawnych, w powiecie nowosądeckim wynosi 18,6%, co stawia powiat nowosądecki na 4 miejscu w województwie małopolskim.

⁵ Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie – Wykluczenie społeczne w Małopolsce – strategie przeciwdziałania, s. 17; Kraków 2013.

Jak wynika z powyższych danych liczba osób niepełnosprawnych na terenie powiatu na przestrzeni ubiegłych lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie (18,6% w 2007r. do 18,2 % w 2012r.), jednak wykazuje lekkie tendencje spadkowe.

Dane z NSP 2011dot. powiatów opublikowane na stronach internetowych GUS w grudniu 2013r. pokazują drastyczny spadek liczby osób niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim – co przedstawia poniższa tabela:

Wyniki NSP 2011 w Powiecie Nowosądeckim – Osoby niepełnosprawne

Wyszczególnienie	Liczba osób
Osoby niepełnosprawne razem	19 834
Osoby niepełnosprawne prawnie razem	15 203
Osoby niepełnosprawne prawnie o znacznym stopniu niepełnosprawności	5 884
Osoby niepełnosprawne prawnie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	5 030
Osoby niepełnosprawne prawnie o lekkim stopniu niepełnosprawności	3 234
Osoby niepełnosprawne prawnie o nieustalonym stopniu niepełnosprawności	475
Osoby niepełnosprawne prawnie w wieku 0-15 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności	580
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie razem	4 631
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie odczuwające ograniczenie sprawności całkowite	255
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie odczuwające ograniczenie sprawności poważne	723
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie odczuwające ograniczenie sprawności umiarkowane	3 654

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych (BDL)

Spadek liczby osób niepełnosprawnych w Powiecie został również potwierdzony przydziałem środków PFRON na rok 2014r. na zadania realizowane przez Powiat Nowosądecki. PFRON zastosował do obliczenia wysokości środków Funduszu dla powiatu na rok 2014r. wskaźniki⁶:

- częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce wg GUS na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 – 2,2% (poprzednio 1,8%),
- częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15lat wg GUS na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 – 8,9% (poprzednio 23,5%),

Wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat wg GUS uległ zmniejszeniu o 14,6 punktu w stosunku do spisu z 2002r. co bardzo niekorzystnie wpłynęło na przydział środków PFRON dla powiatu. Wysokość tych

⁶ Pismo PFRON Nr WF/109w/2014 z dnia 12.02.2014r.

środków liczona jest zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808 ze zm.).

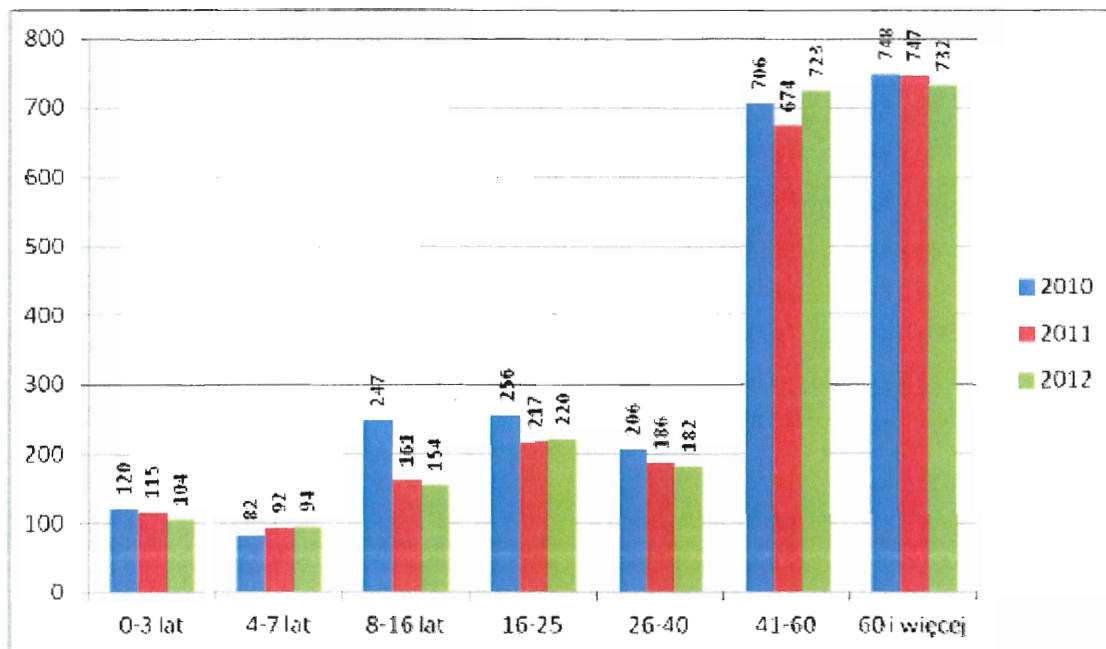
Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 4 marca 2010r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011r. udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności odbywało się na zasadzie dobrowolności. W związku z dobrowolnym charakterem pytań dotyczących niepełnosprawności blisko 1,5 mln. respondentów odmówiło udzielania odpowiedzi. Z pewnością w tej zbiorowości znajdują się osoby posiadające orzeczenia o niepełnosprawności. Wyniki spisu są więc niedoszacowane, zaniżone są także odsetki osób niepełnosprawnych w relacji do ogólnej liczby ludności⁷.

Biorąc pod uwagę powyższe bardziej prawdopodobne wydają się dane dot. liczby osób niepełnosprawnych w powiecie przedstawione powyżej (liczone wg. wskaźnika ogólnopolskiego lub wskaźnika częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat wg GUS na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2002).

Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych wg wydanych orzeczeń w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
0-3 lat	120	115	104
4-7 lat	82	92	94
8-16 lat	247	161	154
Razem:	449	368	352
16-25	256	217	220
26-40	206	186	182
41-60	706	674	723
60 i więcej	748	747	732
Razem:	1916	1824	1857
Ogółem:	2365	2192	2209

⁷ Raport wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – GUS Warszawa 2012r.

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

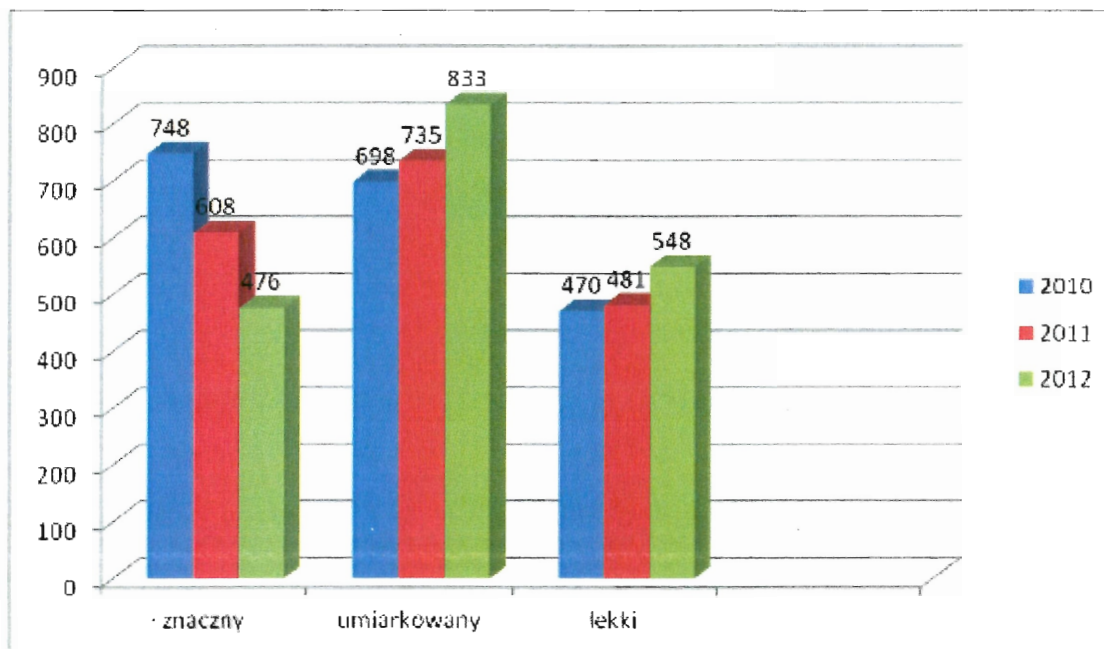
Z przedstawionych danych wynika, że największą grupę osób niepełnosprawnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 60 i więcej (2012r. – 33,13%, 2011r. – 34,07%, 2010r. – 39,03%). W ostatnich 3 latach, w tej grupie wiekowej następował zarówno spadek liczby wydanych orzeczeń, jak i udział tych osób w stosunku do całkowitej liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności.

Następną pod względem liczebności grupę niepełnosprawnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 41-60 lat (2012r. – 32,73%, 2011r. – 30,75%, 2010r. – 29,85%). W tej grupie wiekowej nastąpił wzrost wydanych orzeczeń i wzrost udziału osób w tym wieku w ogólnej liczbie osób, które uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności.

Najmniej liczna grupa to dzieci w wieku 3-7 roku życia (2012r. – 4,25%, 2011r. – 4,2%, 2010r. – 3,47%). W tej grupie wiekowej nastąpił niewielki wzrost wydanych orzeczeń w ciągu 3lat (14,6%) jak i wzrost udziału osób w tym wieku w ogólnej liczbie osób, które uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności.

Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg stopnia niepełnosprawności w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Znaczny	748	608	476
Umiarkowany	698	735	833
Lekki	470	481	548
Razem:	1916	1824	1857

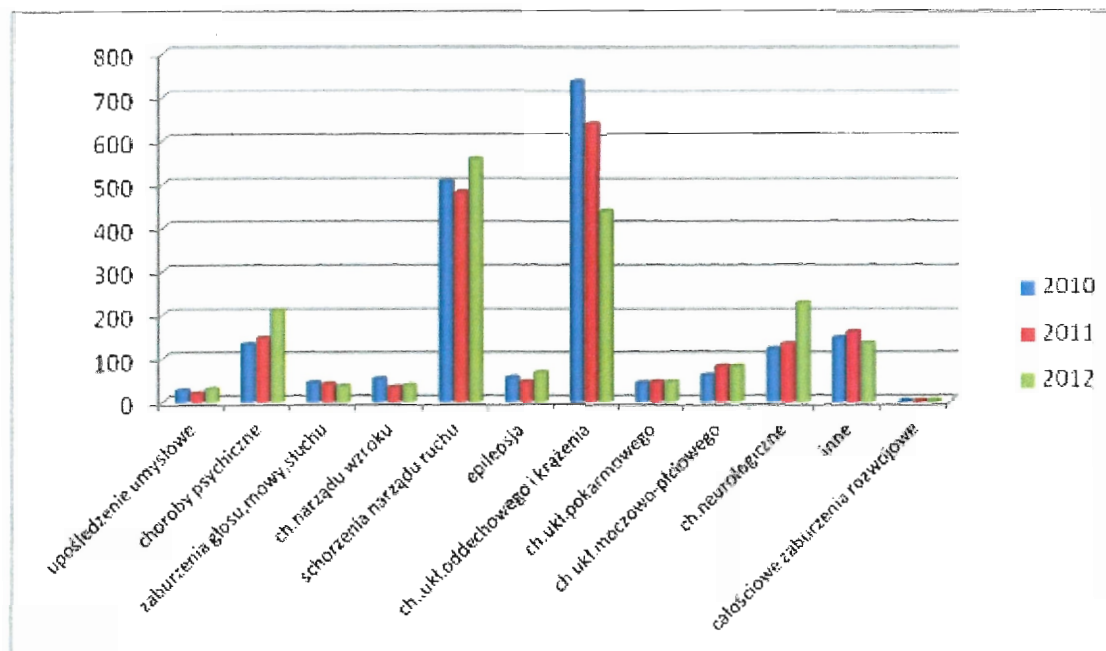
Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

Wśród osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej, w 2012r. 25,6% osób uzyskało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 44,8% uzyskało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 29,6% orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności.

W ciągu ostatnich 3 lat zmniejszyła się liczba wydanych orzeczeń o znacznym stopniu niepełnosprawności (o 63,6%), natomiast zwiększyła się liczba wydanych orzeczeń z umiarkowanym (o 19,3%) i lekkim stopniem niepełnosprawności (o 16,6%).

Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg przyczyny niepełnosprawności w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Upośledzenie umysłowe - 01-U	27	18	29
Choroby psychiczne - 02-P	131	146	209
Zaburzenia głosu, mowy, choroby słuchu - 03-L	44	48	36
Choroby narządu wzroku - 04-O	52	33	37
Upośledzenie narządu ruchu - 05-R	505	480	557
Epilepsja - 06-E	54	45	66
Choroby układu oddechowego i krążenia - 07-S	735	639	438
Choroby układu pokarmowego - 08-T	43	45	45
Choroby układu moczowo-płciowego - 09-M	59	80	80
Choroby neurologiczne - 10-N	120	131	226
Inne - w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne - 11-C	146	159	133
Całościowe zaburzenia rozwojowe - 12-C	0	0	1
Razem:	1916	1824	1857

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

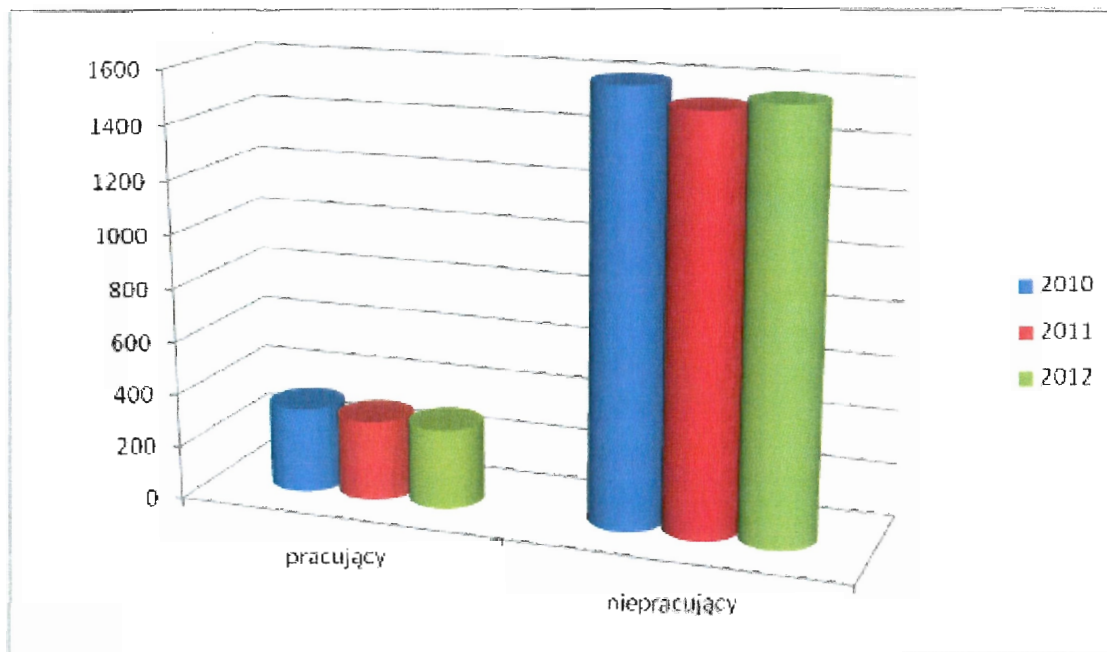
Dominującym powodem uzyskania orzeczenia są choroby układu oddechowego i choroby narządu ruchu. W ciągu ostatnich 3 lat nastąpił wzrost wydanych orzeczeń z tytułu schorzenia narządu ruchu (o 10,3%), natomiast spadek liczby wydanych orzeczeń z tytułu chorób układu oddechowego i krążenia (o 67,8%).

Najczęstsza przyczyna niepełnosprawności to:

- choroby układu oddechowego i krążenia – 2012 – 23,6%; 2011r. – 35%; 2010r. – 38,4%.
- schorzenia narządu ruchu – 2012 – 30%; 2011r. – 23,6%; 2010r. – 26,3%.
- choroby psychiczne – 2012 – 11,3%; 2011r. – 8%; 2010r. – 6,8%.
- choroby neurologiczne – 2012 – 12,2%; 2011r. – 7,2%; 2010r. – 6,3%.

Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg aktywności zawodowej w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Pracujący	319	299	298
Niepracujący	1597	1525	1559
Razem:	1916	1824	1857

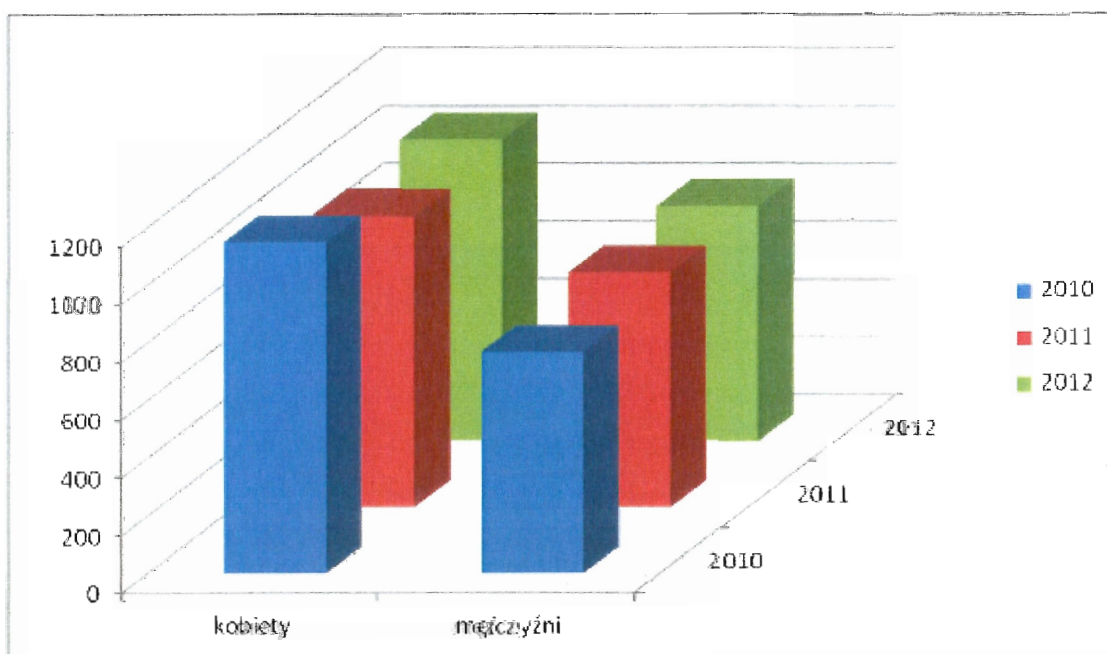

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

Z przedstawionych danych wynika, że wśród osób, które w latach 2010 – 2012 uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności aktywnych zawodowo było odpowiednio – 2012 – 16,04%; 2011r. – 16,39%; 2010r. – 16,64%.

Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg płci w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Kobiety	1149	1009	1044
Mężczyźni	767	815	813
Razem:	1916	1824	1857

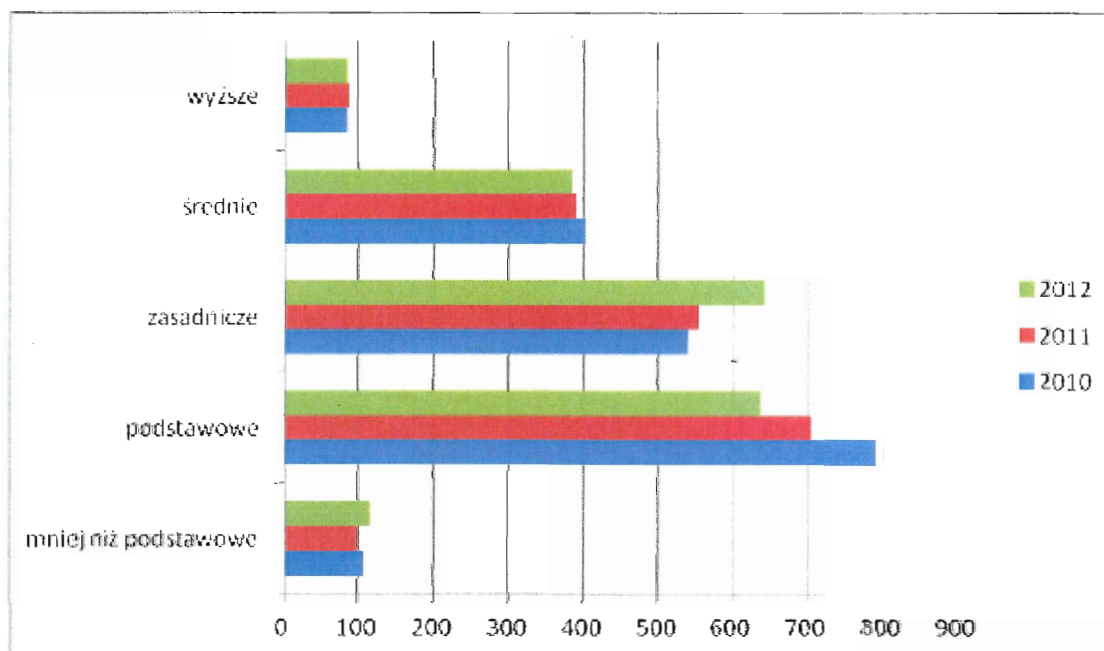

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

Przedstawione dane obrazują, że częściej orzekają się kobiety. Udział kobiet w liczbie wydanych orzeczeń przedstawia się następująco – 2012 – 56,22%; 2011r. – 53,32%; 2010r. – 59,97%.

Niepełnosprawni w wieku 16 lat i więcej wg wykształcenia w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Mniej niż podstawowe	106	97	114
podstawowe	788	702	636
zasadnicze	539	552	641
średnie	400	387	383
wyższe	83	86	83
Razem:	1916	1824	1857

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu

Wśród osób, które uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w ciągu ostatnich trzech lat nastąpił liczebny wzrost udziału osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej z wykształceniem zasadniczym – 2012 – 34,51%; 2011r. – 30,26%; 2010r. – 28,13% oraz - mniej niż podstawowym – 2012 – 6,13%; 2011r. – 5,32%; 2010r. – 5,53%.

Pomoc społeczna na rzecz osób niepełnosprawnych

Istotnym elementem poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych jest zapewnienie im odpowiedniej dostępności pomocy społecznej. Rodziny z osobami niepełnosprawnymi, narażone są w znacznie większym stopniu na wystąpienie trudnej sytuacji materialnej lub życiowej. Duży udział osób starszych i o wysokim stopniu niepełnosprawności wśród niepełnosprawnych mieszkańców powiatu sprawia, iż wzrastają

wymagania tych osób w zakresie opieki oraz wydatków na leczenie i rehabilitację. Pomoc społeczną na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu świadczy 16 Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, 3 Domy Pomocy Społecznej – w Muszynie, w Zbyszycach i w Klęczanach.

Są to DPS-y dla: osób przewlekle chorych psychicznie (Zbyszyce), przewlekle chorych somatycznie (Muszyna, Klęczany). Na 31 grudnia 2013 r. w domach tych było 253 miejsca, a przebywało w nich 247 osoby. Istniejące DPS-y zaspakajają zapotrzebowanie na tego typu świadczenia w Powiecie.

Na terenie Powiatu działają dwa Powiatowe Ośrodki Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. W Zbyszycach dla 30 osób i Muszynie dla 42 osób.

W powiecie działają również Środowiskowe Domy Samopomocy prowadzone przez:

- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „GNIAZDO” w Starym Sączu (ŚDS w Cyganowicach),

- ✓ Gminę Krynica Zdrój – ŚDS w Krynicy Zdroju – dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonują na terenie powiatu również następujące jednostki powiatowe (stan na 31-12-2013r.):

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza - Dom Dziecka w Klęczanach – 28 miejsc,
- Rodzinny Dom Dziecka w Lipnicy Wielkiej – 8 miejsc, w tym 4 dzieci (jedno niepełnosprawne),
- Katolicka Placówka „Nasz Dom” w Mochnacze – 14 miejsc – pełne obłożenie, w tym 2 osoby niepełnosprawne,
- Salezjańska Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – „Dom Bosko” w Gostwicy – 14 miejsc.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obejmuje swoją opieką 122 rodziny zastępcze, które sprawują pieczę zastępczą dla 183 dzieci.

Edukacja

Dzieci i młodzież zamieszkała na terenie Powiatu Nowosądeckiego wymagająca specjalnej organizacji nauki realizują obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkołach specjalnych prowadzonych przez Miasto Nowy Sącz lub innych ośrodkach specjalnych (Kraków, Busko Zdrój). O 1 września Powiat uruchamia zasadniczą szkołę zawodową specjalną w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej. Absolwenci gimnazjum specjalnego będą kierowani właśnie do tej szkoły. W roku szkolnym 2014/2015 planowane jest kształcenie w zawodzie kucharz.

Na terenie powiatu działa 11 powiatowych szkół ponadgimnazjalnych, w których na chwilę obecną nie prowadzi się kształcenia specjalnego.

Na terenie powiatu działa Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

w Nowym Sączu oraz filie: w Grybowie, Krynicy Zdroju i Starym Sączu.

Poradnia udziela profesjonalnej pomocy uczniom przedszkoli, szkół, a także ich rodzicom oraz nauczycielom. Jednym z celów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej jest wspieranie dzieci i młodzieży z różnego rodzaju niepełnosprawnościami oraz zaburzeniami i orzekanie o odpowiedniej formie kształcenia specjalnego.

Skierowania do realizacji nauki w szkołach o specjalnych wymaganiach edukacyjnych

Liczba skierowań do kształcenia specjalnego				
2009	2010	2011	2012	2013
65	37	59	51	57

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu

W 2013r. 57 dzieci z terenu Powiatu Nowosądeckiego zostało skierowanych do realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki do szkół prowadzących kształcenie specjalne – w 2012 r. liczba ta wynosiła 51. Dzieci, które otrzymały skierowanie na indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze (upośledzenie głębokie) – w roku 2013 było ich 10, a w roku 2012 - 22.

W szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez powiat nowosądecki uczyło się w 2013r. – 9 uczniów, którzy realizowali obowiązek nauki w klasach ogólnodostępnych, a posiadają orzeczenie o niepełnosprawności. W 2013 r. w szkołach prowadzonych przez Powiat 19 uczniów realizowało indywidualne nauczanie z powodu stałej lub czasowej niepełnosprawności, a w 2012r. liczba ta wynosiła 14.

W 2013r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowało kształcenie na wyższych uczelniach 45 studentom z powiatu. Zdecydowana większość studentów – 46,6% to grupa osób z dysfunkcją narządu ruchu i schorzeniami neurologicznymi. Drugą grupę – 26,6 %, stanowią studenci ze schorzeniami ogólnymi (I - inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne itd.). Wśród studiujących osób niepełnosprawnych były również osoby niepełnosprawne z powodu chorób narządu wzroku – 13,3 %, chorób układu oddechowego i krążenia – 6,7 %, chorób psychicznych – 4,5 %, epilepsji – 2,3 %.

Studenci z terenu Powiatu Nowosądeckiego kształcą się w większości na wyższych uczelniach województwa małopolskiego (Kraków – 55,6%, Nowy Targ – 4,4 %, Gorlice – 2,3 %), sąsiednich województw (Rzeszów – 2,3 %, Katowice 2,3 %, Warszawa – 4,4 %) i w mieście Nowy Sącz – 28,7 %.

Na terenie Powiatu działa Niepubliczne Przedszkole Integracyjne im. Fundacji „Polsat” - przy Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach. Prowadzi ono działalność opiekuńczą, rewalidacyjno – dydaktyczną i edukacyjną. Ponadto w przedszkolu prowadzone są dla dzieci (nieodpłatnie) dodatkowe formy aktywności typu: hipoterapia, jazda konna, ćwiczenia na basenie, rytmika, nauka języka angielskiego. Do przedszkola uczęszcza 60 dzieci. Podzielone są na trzy grupy, po 20 osób. W każdej grupie znajduje się 5

dzieci niepełnosprawnych i 15 dzieci zdrowych.

W 2011r. otwarto również Niepubliczne Przedszkole z oddziałami integracyjnymi w Krynicy Zdroju. Przedszkole prowadzone jest przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Przystań”. W 2012r. do przedszkola uczęszczało średnio 33 przedszkolaków.

Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Przystań” w Krynicy Zdroju powierzono prowadzenie Ośrodka Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, który funkcjonuje przy Niepublicznym Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi. Ośrodek posiada gabinet logopedyczny oraz salę terapeutyczno-rehabilitacyjną kompleksowo wyposażoną w niezbędny sprzęt.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowane są przez Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Do zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej na realizację których przeznaczone są środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych należą:

- 1) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 2) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 4) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 5) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 6) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 7) dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.

Ostatnie z wyszczególnionych zadań tj. dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika jest zadaniem wprowadzonym w życie dopiero z dniem 01.04.2012r. O dofinansowanie tego zadania do PCPR w Nowym Sączu nie wpłynął dotąd żaden wniosek.

Do zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej należą:

- 1) tworzenie nowych stanowisk pracy,
- 2) dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 3) dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego,
- 4) finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez PUP,
- 5) finansowanie instrumentów oraz usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych

poszukujących pracy.

Struktura podziału przyznanych środków finansowych PFRON jest suwerenną decyzją Rady Powiatu Nowosądeckiego, która w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczane są środki PFRON. Podkreślić należy, że środki przekazywane przez PFRON na rehabilitację społeczną i zawodową od wielu lat są niewystarczające i nie pokrywają zapotrzebowania. Środki te drastycznie zmniejszyły się w roku 2013.

ŚRODKI FINANSOWE PFRON w latach 1999-2013 przeznaczone na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej

Lp.	Lata	Środki PFRON ogółem	Środki PFRON – bez WTZ
1.	1999	3.147.722,00	2.411.330,00
2.	2000	3.226.946,00	2.368.310,00
3.	2001	3.247.196,95	2.388.771,36
4.	2002	2.551.326,23	1.692.690,23
5.	2003	3.498.443,00	2.138.406,00
6.	2004	4.158.466,56	2.494.517,01
7.	2005	4.711.787,66	2.525.305,66
8.	2006	5.685.596,94	3.096.694,94
9.	2007	5.639.002,94	3.050.146,10
10.	2008	6.722.829,00	4.133.927,00
11.	2009	5.449.277,00	2.593.649,00
12.	2010	4.722.536,25	1.866.908,25
13.	2011	4.688.882,00	1.833.254,00
14.	2012	6.449.845,00	3.520.237,00
15.	2013	4.785.726,00	1.796.934,00

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Powiatu Nowosądeckiego funkcjonuje 6 warsztatów terapii zajęciowej, do których uczęszcza obecnie 202 (stan na 31.12.2013r.) osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności:

- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Siolkowej** – dla 39 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 1995r.; organizatorem i jednostką prowadzącą jest Gmina Grybów.
- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Białej Niżnej** – dla 30 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 1996r.; organizatorem i jednostką prowadzącą jest Spółdzielnia Inwalidów „Karpaty” ZPCH w Białej Niżnej.
- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Stróżach** – dla 42 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 2002r.; organizatorem i jednostką prowadzącą jest Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach.
- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Gostwicy** – dla 30 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 2003r.; organizatorem i jednostką prowadzącą jest Stowarzyszenie Rodziców Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych "PROMYK"

w Podegrodziu,

- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Czarnym Potoku** – dla 30 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 2004r.; organizatorem i jednostką prowadząca jest Stowarzyszenie „Dolina Dunajca w Łącku,
- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Lipnicy Wielkiej** – dla 30 osób niepełnosprawnych; swoją działalność rozpoczął w 2005r.; organizatorem i jednostką prowadząca jest Gmina Korzenna,

Od 2007r. koszty funkcjonowania WTZ w 90% (wcześniej w 100 %) pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, natomiast pozostałe 10 % pochodzą ze środków samorządu powiatowego.

Corocznie w swoim planie finansowym Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ustala roczny koszt utrzymania jednego uczestnika w warsztacie. Nadzór merytoryczny nad działalnością warsztatów sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Wysokość środków finansowych PFRON w latach 2010 – 2012 na działalność warsztatów terapii zajęciowej

Środki PFRON			Łączna kwota wydatków (w tym środki Powiatu)	
2008r.	2 588 902,00	193 os.	2008r.	2 876 557,00
2009r.	2 855 628,00	193 os.	2009r.	3 154 356,00
2010r.	2 855 628,00	193 os.	2010r.	3 172 920,00
2011r.	2 855 628,00	193 os.	2011r.	3 172 920,00
2012r.	3 068 208,00	198 os.	2012r.	3 409 211,00
2013r.	2 988 792,00	202 os.	2013r.	3 320 880,00

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Od 2009r. roczny koszt utrzymania jednego uczestnika (14.796,00 zł.) w warsztacie nie uległ zwiększeniu. W 2012r. PCPR dofinansował funkcjonujące warsztaty ze środków ogólnych otrzymanych z PFRON na realizację zadań bieżących z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w wysokości **138.600,00 zł.**

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	659 466,00	931 os.
2009r.	335 439,00	445 os.
2010r.	199 774,00	273 os.
2011r.	138 978,00	221 os.
2012r.	586 632,00	701 os.
2013r.	246 241,00	288 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Wysokość środków na to zadanie ulegała zmianie w zależności od limitu otrzymanych środków PFRON. W roku 2008 dofinansowanie do turnusów otrzymało 931 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, w 2012 – 701 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. W pierwszej kolejności dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym przyznawane było dzieciom do 16 roku życia i osobom niepełnosprawnym w wieku 16 – 24 lat uczącym się i niepracującym.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	136 363,00	2225 os.
2009r.	139 645,00	2927 os.
2010r.	74 422,00	2062 os.
2011r.	-----	-----
2012r.	113 220,00	2077 os.
2013r.	97 700,16	1706 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Ze względu na duże potrzeby w zakresie innych zadań realizowanych przez powiat, środki na to zadanie ulegały zmniejszeniu.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	974 030,00	1 803 os.
2009r.	984 913,00	1 732 os.
2010r.	561 221,00	1031 os.
2011r.	835 711,00	1929 os.
2012r.	1 080 161,00	2010 os.
2013r.	671 077,00	1 306 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osoby niepełnosprawne najczęściej ubiegają się o przyznanie dofinansowania do zakupu aparatów słuchowych, aparatów ortopedycznych, wózków inwalidzkich, protez kończyn, protez piersi, obuwia ortopedycznego, gorsetów ortopedycznych, pieluchomajtek, sprzętu stomijnego, materacy przeciwoleżynowych, ortez, pończoch kikutowych itp. Jest to zadanie priorytetowe – dotyczy bowiem osób najbardziej poszkodowanych – ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Realizacja tego zadania odbywa się od 2010r. z dużymi problemami ze względu na niewystarczający limit środków finansowych otrzymanych z PFRON w stosunku do potrzeb (liczba wniosków wpływających do PCPR – systematycznie rośnie). W 2013r. bardzo niski limit środków PFRON (w stosunku do lat ubiegłych) w poważnym stopniu zakłócił realizację tego zadania. Środki na to zadanie stanowiły zaledwie 62% środków z roku 2012r. co spowodowało zaległości w wypłatach i zobowiązania na rok następny.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	1 032 234,00	114 os.
2009r.	256 867,00	82 os.
2010r.	265 399,00	64 os.
2011r.	382 000,00	76 os.
2012r.	880 000,00	140 os.
2013r.	290 000,00	72 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Środki na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ulegają systematycznemu zmniejszaniu od 2009r. Wyjątek stanowi rok 2012 – gdyż limit przyznanych środków PFRON był stosunkowo wysoki. Środki te nie pozwalają zrealizować potrzeb w zakresie tego zadania i zmuszają do ograniczania dofinansowania dla poszczególnych osób niepełnosprawnych w stosunku do kosztów przedsięwzięcia.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

PCPR realizuje również zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, których źródłem finansowania są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywanych samorządom wg algorytmu. Celem rehabilitacji zawodowej jest ograniczenie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego.

Ilość aktywizowanych osób niepełnosprawnych uzależniona jest niestety od limitu przydzielonych środków PFRON. Kwota ta ulega systematycznemu zmniejszaniu od 2009r. w związku z coraz większymi potrzebami w zakresie rehabilitacji społecznej.

Tworzenie nowych stanowisk pracy

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	732 000,00	21 os.
2009r.	400 000,00	14 os.
2010r.	370 000,00	17 os.
2011r.	200 000,00	8 os.
2012r.	410 000,00	11 os.
2013r.	208 000,00	6 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Największe środki i największa liczba utworzonych nowych miejsc pracy przypada na rok 2008 i 2012. W tych latach utworzono analogicznie 21 i 11 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Celem zwiększenia liczby stanowisk pracy, ograniczano kwotę środków

przeznaczonych na utworzenie jednego stanowiska pracy.

Najniższy średni koszt utworzonego stanowiska pracy wyniósł w roku 2010 – 21.764 zł.

Utworzono wówczas 17 stanowisk pracy. Najwyższy średni koszt utworzonego stanowiska pracy to – 37.272,00 zł. w 2012r.

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	540 000,00	17 os.
2009r.	385 000,00	13 os.
2010r.	350 000,00	11 os.
2011r.	240 000,00	10 os.
2012r.	259 000,00	7 os.
2013r.	240 000,00	6 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej mają na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy przez osoby niepełnosprawne i wyprowadzenie ich na otwarty rynek pracy. Środki na to zadanie zmniejszały się systematycznie od 2009r. Największą liczbę osób niepełnosprawnych zaktywizowano zawodowo w 2008r. poprzez udzielenie dotacji 17 osobom niepełnosprawnym.

Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez PUP

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	18 800,00	10 os.
2009r.	16 722,00	5 os.
2010r.	12 506,00	3 os.
2011r.	7 722,00	4 os.
2012r.	13 005,00	4 os.
2013r.	7 697,00	2 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Analogicznie do poprzednich zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej zmniejszały się też środki na finansowanie szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. W 2008r. przeszkolono 10 osób niepełnosprawnych, a już w 2013r. tylko 2 osoby niepełnosprawne.

Finansowanie instrumentów oraz usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy

Rok	Środki PFRON	Liczba osób
2008r.	26 837,00	7 os.
2009r.	31 998,00	8 os.
2010r.	33 586,00	10 os.
2011r.	28 843,00	6 os.
2012r.	39 619,00	7 os.
2013r.	36 218,00	11 os.

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Największa liczba osób niepełnosprawnych skierowanych do odbycia stażu i prac interwencyjnych u pracodawcy przypada na rok 2013 – tj. 11 osób. Kwota środków przypadając na to zadanie systematycznie zwiększała się od roku 2009 i była największa w 2012r.

Zakłady Aktywności Zawodowej

Na terenie Powiatu Nowosądeckiego funkcjonują dwa Zakłady Aktywności Zawodowej powstałe w 2013r.:

- Zakład Aktywności Zawodowej w Nawojowej przy Centrum Kształcenia Praktycznego w Nawojowej – dla 25 osób niepełnosprawnych (Pracownia Hodowlana, Pracownia Ogrodnicza, Pracownia Poligraficzno-Fotograficzna).
- Zakład Aktywności Zawodowej w Stróżach przy Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach – dla 25 osób niepełnosprawnych (Pracownia Hodowlana, Pracownia Ogrodnicza, Pracownia Marketingowa, Pralnia).

Zakłady powstały w ramach projektów finansowanych ze środków pochodzących z funduszy europejskich (POKL, Działanie 7.2.1 Aktywizacja Zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym). Głównym celem tych projektów jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy, mieszkających na terenie Powiatu Nowosądeckiego.

W zakładach znalazły zatrudnienie osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Większość zatrudnionych to osoby, które zostały przygotowane do podjęcia pracy w Warsztatach Terapii Zajęciowej (m.in. WTZ w Czarnym Potoku, WTZ w Lipnicy Wielkiej, WTZ w Stróżach, WTZ w Siołkowej).

Realizacja pilotażowego programu PFRON „Aktywny Samorząd”

W 2012r. Powiat Nowosądecki przystąpił do realizacji zadań w ramach programu „Aktywny Samorząd”, wartość przyznanych środków – 527.000,00 zł.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program adresowany był do uprawnionych osób niepełnosprawnych (głównie ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnych dzieci do 16 roku życia z dysfunkcją narządu ruchu i wzroku). Realizatorem Programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu.

Zrealizowano następujące obszary programu:

- 1) obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 0,00 zł.
- 2) obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem – 13 osób niepełnosprawnych – 60.078,00 zł.

- 3) obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich – 7 osób niepełnosprawnych – 34.718,00 zł. ,
- 4) obszar B3 – pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich – 1 osoba niepełnosprawna – 12.000,00 zł. ,
- 5) obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich – 0,00 zł. ,
- 6) obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 12 osób niepełnosprawnych – 148.697,00 zł. ,
- 7) obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 13 osób niepełnosprawnych – 36.459,99 zł. ,
- 8) obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – 1 osoba niepełnosprawna – 1.207,59 zł. ,
- 9) obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 1 osoba niepełnosprawna – 1.200,00 zł. (dopłata do przedszkola dla 2 dzieci).

Łączna kwota wydatkowana na w/w zadania – 294.360,58 zł.

Najwięcej osób niepełnosprawnych ubiegało się o wsparcie w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, w zakupie urządzeń lektorskich, w zakupie urządzeń brajlowskich (obszar B). Dużym zainteresowaniem cieszyły się też inne obszary programu, a zwłaszcza pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (obszar C) i pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (obszar D).

W 2013r. w ramach pilotażowego Programu „Aktywny Samorząd” Powiat Nowosądecki otrzymał środki w wysokości – 563 486,87 zł.

na poniżej podane zadania:

- Moduł I – 394 374,47 zł. – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B, pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.
- Moduł II – 169 112,40 zł. – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Realizacja Programu „Aktywny samorząd” w 2013r.

Lp.	Moduł		Srodki otrzymane z PFRON	Obszary	Liczba złożonych wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Wysokość środków wypłacanych
1.	Moduł I	bieżące	56 730,62 (-50 923,02)*	A1	5	3	14 156,50
2.				A2	0	0	0,00
3.				B1	57	19	118 580,37
4.				B2	3	0	0,00
5.		inwestycyjne	388566,87	C1	35	13	187 740,00
6.				C2	3	3	5 890,00
7.				C3	4	3	62 200,00
8.				C4	0	0	0,00
9.				D	2	2	5 688,95
10.	Moduł II		118 189,38 (+50 923,02)*		72	71	145 690,00
Razem:			563 486,87		181	114	539 945,82

* +, - środki przesunięte z zadań bieżących do Modułu II

Źródło: PCPR – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

W 2013r. najwięcej wniosków wpłynęło w ramach obszaru B1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (57) oraz w ramach obszaru C1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (35).

Nowym zadaniem był Moduł II programu „Aktywny samorząd” – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Z pomocy tej skorzystało 72 studentów niepełnosprawnych z terenu powiatu nowosądeckiego.

Realizacja programu wyrównywania różnic między regionami II

Programu wyrównywania różnic między regionami – Obszar B (likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej lub placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania)

- 2004r. – 150.000,00 – zrealizowano w 2005r. (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krynicy Zdroju)
- 2005r. – 150.000,00 – zrealizowano w 2006r. (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krynicy Zdroju)
- 2008r. – 296.120,96 – (w tym: Gmina Nawojowa – 67.641,66 zł.; Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna – 92.716, 78 na rzecz SP ZOZ i Powiat Nowosądecki na rzecz SP ZOZ Szpital w Krynicy Zdroju – 135.762,52- zrealizowano w 2009r.)
- 2009r. – 180.377,14 – (w tym: Gmina Podegrodzie na rzecz Ośrodka Zdrowia w Podegrodziu – 150.000,00 zł.; Gmina Łososina Dolna na rzecz SP ZOZ w Tęgorozu – 30.377,14 zł. – zrealizowano w 2010r.)
- 2013r. – 9 360,00 - (Gmina Grybów na rzecz Szkoły Podstawowej w Gródku) – dofinansowanie do schodolazu.

Programu wyrównywania różnic między regionami – Obszar C (wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych)

- 2005r. – 141.389 – (7 stanowisk pracy dla 7 osób niepełnosprawnych)
- 2006r. – 158.875 – (7 stanowisk pracy dla 7 osób niepełnosprawnych)
- 2007r. – 83.647.56 – (4 stanowisk pracy dla 4 osób niepełnosprawnych)

Programu wyrównywania różnic między regionami – Obszar D (likwidacja barier transportowych)

- 2004r. - 287.250,00 – (Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach, Urząd Gminy Grybów),
- 2005r. - 314.874,00 – (DPS Zbyszyce, Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach, Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny PZN –Muszyna),
- 2008r. - 256.150,00 – (Fundacja „Opiekuńczość” Żegiestów, Stowarzyszenie „Gniazdo” Stary Sącz, Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Zbyszycach),
- 2011r. – 287.366,00 – (DPS Kłęczany, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy „Caritas” w Grybowie, Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach),
- 2013r. – 79 000,00 (Gmina Krynica Zdrój na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy) do realizacji w 2014r.
- 2013r. – 79 000,00 (Stowarzyszenie „Dolina Dunajca” w Łącku na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Czarnym Potoku),
- 2013r. – 171 380,00 (Gmina Grybów na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej w Siołkowej) do realizacji w 2014r.

Realizacja projektu „w stronę samodzielności i niezależności” w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Celem projektu jest:

- kształcenie i rozwój umiejętności społecznych osób niepełnosprawnych i ich najbliższych,
- poprawa stanu psychicznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- integracja osób objętych wsparciem,
- podniesienie poziomu wykształcenia, nabycie nowych kwalifikacji, rozwój zainteresowań Beneficjentów projektu.

Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych:

- zameldowanych/zamieszkałych na terenie powiatu nowosądeckiego,
- w wieku aktywności zawodowej,
- z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności,

- z brakiem zatrudnienia,
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Beneficjenci Projektu brali udział w terenowych i stacjonarnych szkoleniach „uwierz w siebie”, w stacjonarnym treningu kompetencji społecznych, zabiegach fizjoterapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz korzystali z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych. Osoby niepełnosprawne wzięły również udział w kursach zawodowych; między innymi: kurs zagospodarowania terenów zielonych, decoupage, kulinarny, obsługi kasy fiskalnej, terminali płatniczych, komputera wraz z fakturowaniem komputerowym, kurs marketingu w języku angielskim (poziom zaawansowany), kurs prawa jazdy kat. „B”, „C”, „C + E”.

Uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w zajęciach, a także uzyskanie kwalifikacji zawodowych.

Z tej formy pomocy w latach 2008-2013 skorzystało 348 osób niepełnosprawnych.

Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach projektu W stronę samodzielności i niezależności

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
liczba	54	49	64	64	67	50

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Osoby niepełnosprawne na rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego realizując ustawowe zadania na rzecz osób niepełnosprawnych – bezrobotnych i poszukujących pracy (osoby ze świadczeniami rentowymi) świadczy usługi w zakresie:

- informacji
- rejestracji
- pośrednictwa pracy
- poradnictwa zawodowego
- szkoleń i przekwalifikowań

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego w latach 2009-2012

lata	Osoby niepełnosprawne zarejestrowanych w pup na 31 grudnia	Osoby bezrobotne	Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu	% 3/2	% 4/2
1	2	3	4	5	
2009	590	441	149	74,7	25,3
2010	621	486	135	78,3	21,7
2011	593	474	119	80,0	20,0
2012	478	401	77	84,0	16,0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wg powyższego zestawienia liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP systematycznie maleje. W porównaniu do końca 2011r. liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w Powiecie zmniejszyła się o 115 osób (19,4%). Wśród 478 osób

niepełnosprawnych 5-krotnie przeważają osoby posiadające status bezrobotnych – 401 osób (84,0%); poszukujących pracy jest natomiast 77 osób (16,0%). W grupie zarejestrowanych osób niepełnosprawnych największy udział stanowią osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności, który w 2012r. wynosił 65,5% (313 osób), najmniejszy natomiast osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 3,8% (18 osób); 30,7% 9147 osób) to osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Struktura zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wg danych na 31 grudnia w latach 2009-2012 przedstawia się następująco:

Struktura wg płci

Płeć	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Mężczyźni	207	219	230	199	75	72	66	41
Kobiety	234	267	244	202	74	63	53	36
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Analizując lata 2009-2012 można stwierdzić, iż w grupie osób posiadających status osoby bezrobotnej większość stanowią kobiety; natomiast w grupie osób o statusie osoby poszukującej pracy nie pozostającej w zatrudnieniu przeważają mężczyźni.

Struktura wg miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Miasto	96	102	101	89	31	34	37	21
Wieś	345	384	373	312	118	101	82	56
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na wsi przeważają zarówno w grupie osób bezrobotnych jak też w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. W 2009r osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi – stanowią – 78,23% ogółu osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, natomiast w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu – 79,19 %.

W 2012r. udział osób niepełnosprawnych zamieszkałych na wsi wynosi odpowiednio – 77,8 % oraz 72,7 %.

Struktura wg wieku

Wiek	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
18-24	61	64	66	47	16	18	9	6
25-34	64	62	65	56	35	30	33	20
35-44	93	96	78	68	31	30	27	18
45-54	170	186	176	141	37	34	28	20
55-59	43	65	69	74	23	18	14	9
60 i więcej	10	13	20	15	7	5	8	4
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

W grupie osób bezrobotnych jak też w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu najliczniej występują osoby w przedziale wiekowym 45 – 54 lata. Ich udział w grupie osób bezrobotnych wynosił: 2009r. – 38,5%; 2010r. – 38,3%; 2011r. – 37,1%; 2012r. – 35,2%, a więc ulegał zmniejszeniu. Natomiast w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu wynosił: 2009r. – 24,8%; 2010r. – 25,1%; 2011r. – 23,5%; 2012r.- 25,9%, a więc ulegał zwiększeniu.

Struktura wg wykształcenia

Wykształcenie	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Wyższe	13	19	22	19	8	10	13	9
Policealne średnie zawodowe	88	102	97	83	24	28	26	19
Średnie ogólnokształcące	31	37	37	37	13	13	8	5
Zasadnicze zawodowe	200	220	216	185	43	37	40	27
Gimnazjalne	8	8	7	8	0	0	0	0
Podstawowe i podstawowe nieukończone	101	100	95	69	61	47	32	17
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Analizując zjawisko bezrobocia wśród niepełnosprawnych wg wykształcenia stwierdzono, że w obu grupach dominują osoby niepełnosprawne o niskim poziomie wykształcenia. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym, podstawowym i podstawowym nieukończonym w grupie osób bezrobotnych stanowią: 2009r. – 70%; 2010r. – 67%; 2011r. – 67%; 2012r. – 65,3%. Natomiast w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu stanowią: 2009r. – 69,8%; 2010r. – 62,2%; 2011r. – 60,5%; 2012r.- 57,%.

Struktura wg stopnia niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Znaczny	3	4	4	3	32	27	18	15
Umiarkowany	120	128	134	94	95	84	79	53
lekki	318	354	336	304	22	24	22	9
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

W grupie osób niepełnosprawnych bezrobotnych osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności występują najliczniej. Ich udział stanowił: w 2009r. – 72,1%; w 2010r. – 72,9%; w 2011r. – 70,9%; w 2012r. – 75,8%. Natomiast w grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu najliczniejszą grupę stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – ponad 60% (w 2009r. – 63,7%; w 2010r. – 62,2%; w 2011r. – 66,4%; w 2012r. – 68,8%).

Struktura wg rodzaju niepełnosprawności

Rodzaj niepełnosprawności	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Upośledzenie umysłowe	9	11	12	8	4	1	2	2
Choroby psychiczne	53	55	50	45	25	17	19	14
Zaburzenia głosu, mowy i słuchu	13	20	20	14	5	4	4	2
Choroby narządu wzroku	37	41	43	37	41	33	21	13
Upośledzenie narządu ruchu	171	195	176	154	25	19	16	8
Epilepsja	23	19	21	13	7	6	8	6
Choroby układu oddechowego i krążenia	46	48	50	39	8	6	8	4
Choroby układu pokarmowego	2	5	7	4	0	0	0	1
Choroby układu moczowo-płciowego	12	6	8	6	0	1	0	1
Choroby neurologiczne	18	13	16	23	3	12	9	10
Inne	34	44	40	37	8	8	10	7
nieustalone	23	29	31	21	23	28	22	9
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

W grupie osób niepełnosprawnych bezrobotnych w latach 2009-2012 dominuje niepełnosprawność orzeczona ze względu na upośledzenie narządu ruchu, choroby psychiczne i choroby narządu wzroku. W grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w analogicznym okresie, najliczniejszą grupę stanowią osoby orzeczone ze względu na choroby psychiczne, narządu wzroku i narządu ruchu.

Struktura wg stażu pracy

Rodzaj niepełnosprawności	Osoby bezrobotne				Osoby poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Do 1 roku	34	23	24	22	15	15	17	12
1-5 lat	69	70	71	61	15	13	12	10
5-10 lat	56	75	70	58	17	14	13	8
10-20 lat	126	130	122	111	20	18	20	14
20-30 lat	83	104	96	76	16	13	14	7
30 lat i więcej	12	14	17	21	0	0	0	0
Bez stażu pracy	61	70	74	52	66	62	43	26
Razem	441	486	474	401	149	135	119	77

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Analizując zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych wg stażu pracy stwierdzono, iż w latach 2009-2012 w grupie osób bezrobotnych najliczniej występują osoby niepełnosprawne legitymujące się stażem pracy 10-20 lat (27-28%), oraz 20-30 lat (ok.18%). W grupie osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu dominują osoby bez stażu pracy (33-44%) oraz osoby ze stażem pracy 10-20 lat (13-18%) oraz do 1 roku (4%-15%).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Na terenie Powiatu Nowosądeckiego działają organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest pomoc osobom niepełnosprawnym. Działalność organizacji skierowana jest do wszystkich osób niepełnosprawnych lub do poszczególnych grup osób z niepełnosprawnościami np. narządu ruchu, wzroku, słuchu czy też intelektualnymi. Oferta pomocowa organizacji pozarządowych jest różnorodna i dotyczy wsparcia środowiskowego, pomocy indywidualnej, organizacji różnorodnych form rehabilitacji społecznej. Organizacje pozarządowe integrują środowisko osób niepełnosprawnych, reprezentują interesy osób niepełnosprawnych, pomagają podopiecznym odnaleźć swoje miejsce w najbliższym środowisku i społeczeństwie.

Lp.	Nazwa organizacji	Adres
Organizacje i Stowarzyszenia na terenie POWIATU NOWOSĄDECKIEGO		
1.	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym	33-331 Stróże 413
2.	Stowarzyszenie Rodziców Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	33-386 Podegrodzie 200a
3.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Sprawni Inaczej”	33-380 Krynica Zdrój, ul.
4.	Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych “GNIAZDO”	33-340 Stary Sącz, ul. Rynek 5
5.	Stowarzyszenie “Dolina Dunajca”	33-390 Łącko 498
6.	„Belfer”	33-322 Korzenna 342
7.	Stowarzyszenie na rzecz Osób Przewlekle Chorych i Dzieci	33-350 Piwniczna Zdrój,

	Niepełnosprawnych „NASZ DOM”	ul. Krakowska 7
8.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Opiekunów „Sposób na Życie”	33-370 Muszyna ul. Piłsudskiego 119
Organizacje i Stowarzyszenia z terenu Miasta Nowy Sącz działające na rzecz mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego		
9.	Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem „MADA”	33-300 Nowy Sącz ul. Al. Wolności 19
10.	Polski Związek Głuchych	33-300 Nowy Sącz ul. Długosza 31
11.	Polski Związek Niewidomych	33-300 Nowy Sącz, ul. Narutowicza 9
12.	Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”	33-300 Nowy Sącz, ul. Kościuszki 2
13.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków	33-300 Nowy Sącz, ul. Jeziorańskiego 3a
14.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	33-300 Nowy Sącz, ul. Żółkiewskiego 23
15.	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „Nadzieja”	33-300 Nowy Sącz, ul. Freislera 10
16.	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niedowidzącej „Patrzeć sercem”	33-300 Nowy Sącz, ul. Narutowicza 9
17.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy	33-300 Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16
18.	„Sur Sum Corda” Stowarzyszenie na Rzecz Osób Potrzebujących	33-300 Nowy Sącz, ul. Lwowska 11

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu współpracuje z większością organizacji pozarządowych w zakresie:

- przedstawiania ofert pomocy świadczonej przez Powiat (uczestnictwo przedstawicieli Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych w spotkaniach organizowanych przez organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych),
- przedstawianie zasad dofinansowania powyższych zadań,
- wystawiania rekomendacji, opinii,
- przekazywania informacji o działaniach ogólnokrajowych organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych oraz programach ogłaszanych przez PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

CZEŚĆ PROGRAMOWA

Priorytet: *Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych*

Cel operacyjny 1 –

Podnoszenie świadomości społecznej w kontekście problemu niepełnosprawności oraz budowa pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie, a także edukacja osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw.

Kierunki działań:

1. Wspieranie działań zmierzających do podnoszenia świadomości społecznej w zakresie praw osób niepełnosprawnych do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia,
2. Wspieranie, promowanie i podejmowanie inicjatyw zmierzających do zwiększenia obecności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym – usuwanie barier kulturowych, społecznych, fizycznych, zawodowych i edukacyjnych,
3. Edukacja społeczna w zakresie wzrostu świadomości o przemocy wobec osób niepełnosprawnych,
4. Tworzenie warunków do korzystania z profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych pojawiających się w związku z niepełnosprawnością,
5. Podejmowanie działań mających na celu uczestnictwo w terapii zmierzającej do zmniejszania uzależnień wśród rodzin z osobami niepełnosprawnymi,
6. Upowszechnianie informacji o przysługujących osobom niepełnosprawnym uprawnieniach – ulotki, informatory, broszury, internet itp.
7. Wspieranie grup samopomocowych oraz rozwój wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
8. Rozpowszechnianie informacji dot. organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zakresu realizowanych przez nich działań.

Oczekiwane efekty:

1. Pozytywne zmiany w społecznym postrzeganiu osoby niepełnosprawnej,
2. Poprawa w zakresie przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
3. Wzrost aktywności i samodzielności społecznej osób niepełnosprawnych,
4. Wzrost świadomości społecznej oraz wiedzy z zakresu przyczyn niepełnosprawności
5. Wzrost wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych,
6. Doskonalenie metod współpracy z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami w zakresie ochrony przed przemocą i uzależnieniami

Odpowiedzialni za zadania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, organizacje pozarządowe.

Partnerzy: organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, OPS, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne.

Termin realizacji: praca ciągła

Cel operacyjny 2 –

Propagowanie aktywnych form udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym

Udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym:

Kierunki działań:

1. Promowanie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością,
2. Promowanie i wspieranie przedsięwzięć w zakresie likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się w instytucjach użyteczności publicznej oraz budynkach zbiorowego zamieszkania w tym:
 - ✓ w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Nawojowej,
 - ✓ w Szkole Podstawowej Nr 1 w Grybowie,
 - ✓ w Miejskim Domu Kultury w Grybowie,
3. Aktywizacja osób niepełnosprawnych w ramach zadań dofinansowanych ze środków PFRON:
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier architektonicznych dla osób mających trudności w poruszaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - ✓ zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w niezbędne przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - ✓ zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny w związku z ich indywidualnymi potrzebami, a także w sprzęt rehabilitacyjny dla podmiotów publicznych i niepublicznych prowadzących działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - ✓ uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
 - ✓ wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz ich rozwój w miarę występujących potrzeb i możliwości a także tworzenie systemu przepływów dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej np. w formie spółdzielni socjalnych, zakładów aktywności zawodowej, zakładów pracy chronionej, ośrodków wsparcia lub innych alternatywnych form,

- ✓ wspieranie działań w zakresie zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w integracyjnych imprezach turystycznych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych,
 - ✓ podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia samodzielności osób niepełnosprawnych poprzez realizację programów ogłaszanych przez PFRON – między innymi „Aktywny Samorząd”
4. Dostosowanie istniejącej infrastruktury komunikacji do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 5. Likwidacja barier transportowych poprzez:
 - ✓ dostosowanie ciągów dla pieszych i przejść przez jezdnię,
 - ✓ dostosowanie taboru samochodowego – zakup autobusów niskopodłogowych, mikrobusów przystosowanych do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
 6. Podjęcie działań zmierzających do rozwoju pracy socjalnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym,
 7. Organizacja warsztatów, szkoleń dla osób niepełnosprawnych oraz dla osób działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.
 8. Rozpowszechnianie informacji dotyczących organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zakresu realizowanych przez nie działań,
 9. Wspieranie działań organizacji pozarządowych, stałe włączanie ich w realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych m.in.
 - ✓ Akcje promocyjne, uświadamiające, edukacyjne, terapeutyczne, na rzecz swoich członków i społeczności lokalnej,
 - ✓ Organizacja szkoleń i imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych.

Udział osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym:

Kierunki działań:

1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy w celu uzyskania i utrzymania zatrudnienia
2. Tworzenie internetowego systemu z zakresu rehabilitacji zawodowej,
3. Analiza potrzeb zawodowych oraz przygotowanie do skutecznego poruszania się po rynku pracy (określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także prognozowanie zmian na lokalnym rynku pracy),
4. Prowadzenie informacji zawodowej oraz poradnictwa zawodowego z uwzględnieniem specyfiki potrzeb, oczekiwań oraz uwarunkowań psychofizycznych osób niepełnosprawnych,
5. Integracja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach zajęć w Klubie Pracy z osobami pełnosprawnymi,
6. Integracja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach szkoleń grupowych organizowanych przez powiatowy urząd pracy,
7. Podnoszenie i poszerzanie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych wymagających indywidualnego procesu szkoleniowego,

8. Realizacja usług pośrednictwa pracy poprzez:
 - ✓ bieżącą obsługę osób niepełnosprawnych,
 - ✓ kompetentną obsługę,
 - ✓ pozyskiwanie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych,
 - ✓ współpracę z pracodawcami,
 - ✓ monitorowanie efektów poszukiwania pracy,
 - ✓ organizowanie specjalistycznych giełd pracy
 - ✓ promocję u pracodawców nietypowych form zatrudnienia (telepraca, praca chałupnicza, praca na zastępstwo)
9. Organizacja staży i praktyk,
10. Promocja i realizacja zatrudnienia subsydiowanego,
11. Pomoc w podejmowaniu działalności gospodarczej – przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia, doradztwo organizacyjno prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej,
12. Udzielanie dofinansowania do odsetek od kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne,
13. Przygotowanie i realizacja projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej a zwłaszcza w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
14. Informowanie o projektach na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanych przez instytucje zewnętrzne,
15. Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
16. Współdziałanie z podmiotami realizującymi zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i w warunkach pracy chronionej,
17. Wspieranie podmiotów ukierunkowanych na tworzenie zakładów aktywności zawodowej,
18. Refundowanie pracodawcom dodatkowych kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń zakładu pracy oraz adaptacji lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy,
19. Refundowanie kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych,
20. Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu,
21. Zwiększenie wiedzy pracodawców na temat korzyści wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych – promocja odpowiednich zadań i możliwości w tym zakresie,
22. Propagowanie dobrych praktyk w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na różnych stanowiskach pracy – promocja rzetelnego wizerunku niepełnosprawnego pracownika,
23. Prowadzenie kampanii medialnych skierowanych do pracodawców i osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty:

1. Większa świadomość osób niepełnosprawnych,
2. Podniesienie warunków do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku,

3. Zapewnienie dostępu do środowiska lokalnego, środków transportu, informacji i komunikacji oraz usług,
4. Czynny udział osób niepełnosprawnych w życiu rodzinnym, towarzyskim, kulturalnym,
5. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym,
6. Wzrost liczby pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne na otwartym rynku pracy,
7. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
8. Efektywne zdobycie przez osoby niepełnosprawne kwalifikacji, podwyższenie lub zmiana kwalifikacji – co powoduje większy dostęp do udziału w życiu zawodowym,
9. Dodatkowe miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych utworzone przez pracodawców,
10. Tworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym do samozatrudnienia,
11. Ochrona zagrożonych likwidacją miejsc pracy, na których pracują osoby niepełnosprawne,
12. Obniżenie kosztów związanych z obsługą kredytów bankowych na działalność gospodarczą prowadzoną przez osoby niepełnosprawne,

Odpowiedzialni za zadanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych,

Partnerzy: administratorzy budynków, jednostki organizacyjne samorządu powiatowego i samorządów gminnych, organizacje i stowarzyszenia, pracodawcy na otwartym rynku pracy, zakłady pracy chronionej, ośrodki szkoleniowe

Termin realizacji: praca ciągła

Cel operacyjny 3 –

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Kierunki działań:

1. Rozwój diagnostyki w zakresie wczesnego wspomagania dzieci,
2. Tworzenie placówek wczesnej interwencji dla dzieci niepełnosprawnych,
3. Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych dla dzieci i uczniów z orzeczeniami o kształceniu specjalnym,
4. Zaspokajanie potrzeb kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w klasach i oddziałach integracyjnych w swoim środowisku społecznym (blisko miejsca zamieszkania),
5. Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju szkolnictwa specjalnego poprzez zwiększenie dostępności do istniejących placówek,
6. Udzielanie uczniom uczęszczającym do przedszkoli i szkół pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych (np. korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych) oraz innych o charakterze terapeutycznym,
7. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez zapewnienie możliwości

kształcenia na wszystkich poziomach edukacyjnych i realizację zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,

8. Pomoc samorządów gminnych w zakresie finansowania dowozu uczniów niepełnosprawnych wymagających kształcenia w placówkach specjalnych,
9. Ustawiczne kształcenie kadry pedagogicznej i terapeutów poprzez udział w szkoleniach, kursach, sympozjach, konferencjach itp.

Oczekiwane efekty:

1. Wzrost liczby placówek edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
2. Dostosowana do potrzeb kształcenia osób niepełnosprawnych baza dydaktyczna,
3. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
4. Podniesienie poziomu samoakceptacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
5. Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz zapewnienie poczucia wsparcia w środowisku lokalnym,
6. Podniesienie jakości świadczeń edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez wzrost kwalifikacji zawodowych pedagogów i terapeutów,

Odpowiedzialni za zadanie: Wydział Edukacji Kultury i Sportu w Starostwie, Wydziały Oświaty w Gminach, dyrektorzy szkół,

Partnerzy: Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, organizacje i stowarzyszenia, ośrodki szkoleniowe

Termin realizacji: praca ciągła

Cel operacyjny 4 –

Podnoszenie jakości i dostępności usług świadczonych dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do leczenia, rehabilitacji i opieki,

Kierunki działań:

1. Prowadzenie akcji informacyjnych dot. prawnego uznania osoby za niepełnosprawną celem umożliwienia jej dostępu do uprawnień w procesie rehabilitacji,
2. Orzekanie o niepełnosprawności – ustalanie wskazań do procesu rehabilitacji i środowiskowego wsparcia,
3. Profilaktyka i edukacja zdrowotna ukierunkowana na przeciwdziałanie niepełnosprawności,
4. Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do edukacji w zakresie propagowania zdrowego stylu życia,
5. Wspieranie kampanii informacyjnych propagujących badania profilaktyczne, których celem jest wczesna diagnoza i natychmiastowe leczenie,
6. Upowszechnianie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie promocji i ochrony zdrowia,
7. Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia ograniczających skutki niepełnosprawności,

8. Wspieranie działań mających na celu zwiększenie dostępności osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w programach zdrowotno-profilaktycznych, usługach rehabilitacyjnych i leczniczych,
9. Edukacja zdrowotna społeczeństwa – organizacja szkoleń, konferencji, sympozjów itp.,
10. Wspieranie profesjonalnych form pomocy osobom niepełnosprawnym – wolontariat, asystent osoby niepełnosprawnej, poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
11. Rozbudowa sieci środowiskowych ośrodków wsparcia – dziennych domów pobytu (OŚW, POW) dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
12. Tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych,
13. Wspomaganie i wspieranie działań w zakresie rozwoju infrastruktury i usług pomocowych na rzecz osób niepełnosprawnych w formie wsparcia całodobowego – DPS,
14. Wspomaganie działań służących rozwojowi usług w różnorodnych formach w zakresie opieki długoterminowej w tym paliatywnej i hospicyjnej,
15. Doskonalenie kadry w zakresie opieki i współdziałania z osobą niepełnosprawną i jej rodziną,

Oczekiwane efekty:

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z ulg i uprawnień określonych w odrębnych przepisach,
2. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych i ich udziału w programach profilaktycznych,
3. Podniesienie poziomu wiedzy osób niepełnosprawnych na temat dostępnych ofert pomocowych,
4. Zwiększenie zakresu oraz poprawa jakości świadczonych usług leczniczych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych,

Odpowiedzialni za zadanie: Starostwo Powiatowe, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych,

Partnerzy: jednostki organizacyjne samorządu powiatowego i samorządów gminnych, organizacje i stowarzyszenia, ośrodki szkoleniowe

Termin realizacji: praca ciągła

Zakończenie

Na podstawie art. 35a ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy "opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych". Powyższy program jest zgodny ze "Strategią Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020", określa działania jakie nasz Powiat powinien realizować aby zapewnić osobom niepełnosprawnym pełny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym oraz w zakresie edukacji i służby zdrowia.

Opracowana przez Zespół d/s Osób Niepełnosprawnych diagnoza i analiza zjawiska niepełnosprawności w Powiecie Nowosądeckim na podstawie materiałów otrzymanych z :

- Urzędów Gmin z terenu Powiatu Nowosądeckiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego w Nowym Sączu,
- Powiatowego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Nowym Sączu,
- Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności,
- Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego,
- organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- materiałów własnych Zespołu d/s Osób Niepełnosprawnych i innych jednostek organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu,

pozwoлиła na częściowe rozpoznanie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych w naszym Powiecie.

Realizacja opracowanego Programu pozwoli na uaktualnienie istniejących w Powiecie Nowosądeckim baz danych charakteryzujących środowisko osób niepełnosprawnych, ich potrzeb, instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działania przedstawione w Programie są nakierowane na dążenia, których celem jest integrowanie osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem poprzez wypracowanie rozwiązań prowadzących do usamodzielnienia poszczególnych osób i włączenie ich w życie społeczne, rodzinne i zawodowe.

Zadania przedstawione w programie nastawione są na wzmocnienie postaw aktywnych osób niepełnosprawnych, powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych: sfery oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej w samorządach gminnych i samorządzie powiatowym oraz przedstawicieli środowiska osób niepełnosprawnych.

Opracowane cele i kierunki działań są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców Powiatu, instytucji publicznych, władz samorządowych gminnych i samorządu powiatu i stanowią podstawę do podejmowania działań mających na celu ograniczenie skali wykluczenia społecznego z powodu niepełnosprawności.

Uzasadnienie

Konieczność opracowania "Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014-2020" dyktuje art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 Nr 127, poz. 721, z późn. zm.). "Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014-2020" oparty jest na „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020”, Programie Strategicznym dla Województwa Małopolskiego – „Włączenia społeczne” oraz Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 oraz „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2015 w Powiecie Nowosądeckim”. „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Nowosądeckim na lata 2014-2020” pozwala na uczestnictwo w różnych programach celowych w tym także unijnych ogłaszanych na rzecz osób niepełnosprawnych (np. przez PFRON) jak również określa zadania jakie nasz Powiat powinien realizować, aby zapewnić osobom niepełnosprawnym pełny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym, rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu.